

▶ BEFORE THE INTERVIEW.....1

▶ DURING THE INTERVIEW.....3

▶ AFTER THE INTERVIEW.....5

Interview preparation

የስፖንሰርሽፕ አመልካቾችን ሊቃለ መጠይቅ ማዘጋጀት

ከካናዳ የቪዛ ሃላፊዎች ጋር የሚደረግ ቃለ መጠይቅ የስደተኞች ስፖንሰርሽፕ ማመልከቻውን ለመወሰን ጠቃሚ ሂደት ነው። አመልካቾች ብደብዳቤ በአመደል ወይም በተለይ በሊቃለ መጠይቅ ይጋበዛሉ። የቃለ መጠይቁ ዓላማ አመልካቹ በግል የስደተኞች የስፖንሰርሽፕ ፕሮግራም ውስጥ ለመግባት ብቃት እንዳለውና ወደ ካናዳ ለመምጣት የሚፈቀድለት ስለመሆኑንና፣ እንዲሁም ካናዳ ለስደተኛው ሁኔታ የተሻለ ምርጫ መሆኑን ለማረጋገጥ ነው።

የቢዛ አፈሰሩ ውሳኔ በቃለ መጠይቁ ውጤት ላይ የሚሞረከስ በመሆኑ፣ ይህ ሰነድ¹ ሊቃለ መጠይቅ እንዴት መዘጋጀት እንደሚያስፈልግ፣ በቃለ መጠይቁ ግዜና ከዚያም በኋላም መደረግ ስለሚገባቸው አንዳንድ አስፈላጊ የሆኑ ምክሮችን ይለግሳል። ይህ ሰነድ የህግ ምክር እንዳልሆነ ማስተዋል ያስፈልጋል፣ ሆኖም ከቪዛ አፈሰር ጋር ስለሚደረገው ቃለመጠይቅ ለመዘጋጀት እንደ ጠቃሚ መምሪያ ሊጠቅም ይችላል።

ከቃለ መጠይቁ በፊት፦

የማመልከቻው ቅጂዎችንና ኬዝዎን ለማጠናከር ለቪዛ ጽ/ቤቱ ያስረክቡዎቸው ሌሎች ኢንፎርሜሽን ሰነዶችንም በጥንቃቄ ደግመው ይመልከቱ። ቅጂዎቹ ብእጅዎ ከሌሉ፣ ስፖንሰሮችዎን ብፍጥነት አሳውቀው ሰንዶቹን እንዲያገኙ ማድረግ ይችላሉ። ማመልከቻውንና ኢንፎርሜሽን ሰነዶችን በሚያጠቃሉበት ግዜ የሚከተሉትን ነገሮች ትኩረት ይስጡባቸው።

- ፎርሙ ላይ የተመለከተውን የቤተሰብ ይዘት እንደተመለከተው ነው? የማመልከቻ ፎርም ላይ ያልተጠቀሱ ለውጦች ካሉ (ጋብቻ፣ የተወለደ ህጻን ወይም በሞት የተለየ አባል)፣ የቪዛ ጽ/ቤቱንና (የርስዎ ስፖንሰሮችን) ከቃለ መጠይቁ በፊት ማሰወቅ ያስፈልጋል።
- በማመልከቻው ላይ ሁሉ የቤተሰብ አባላት ማለት የት እንዳሉ የማይታወቁትንና ሞተው ይሆናሉም የተባሉትንም ጭምር መጠቀስ አለባቸው። በማመልከቻው ላይ (ከእርስዎ ጋር የሚሄድ ቢሆንም ባይሆንም) ያልተጠቀሰ የቤተሰብ አባል መኖሩን ከተመለከቱ ለቪዛ ጽ/ቤቱና ለስፖንሰሮችዎ ብፍጥነት ያሳውቁ።
- በማመልከቻው ላይ ያሉ መረጃዎች ትክክለኛና ግዜያቸውን የጠበቁ መሆናቸውን ያረጋግጡ። በፎርሙ ላይ ስህተቶች ካገኙ ለቪዛ ጽ/ቤቱና ለስፖንሰሮችዎ ከቃለ መጠይቁ በፊት ያሳውቁ።
- ሁሉንም ያልዎት ለኪዝዎ ማጠናከሪያ ጠቃሚ የሆኑ ደጋፊ ሰነዶች መቅረባቸውን ያረጋግጡ።

የኢንፎርሜሽን ሰነዶች ለምሳሌ የሚከተሉት ሊሆኑ ይችላሉ።

- የግል ታሪክዎን ማረጋገጫ (የዜና አንቀጾች፣ ደብዳቤዎች የማስፈራሪያ ጽሑፍ ስርዓት ከቤተሰብና ጓደኞች የተላኩ ደብዳቤዎች፣ የፖሊስ ሪፖርት ወዘተ...)

ይህ ደክመንት (ሰነድ) በማኒቶባ ኢንተርፈይዝ ካውንስል (MIIC)፣ የስደተኞች ቤ/ጽ (Office of Refugees)፣ አርቲዲዮሲስ ኦፍ ቶሮንቶ (ORAT)፣ ካናዳን ካውንስል ፎር ሪፋጅጅስ (CCR) አቅዲሞም የተዘጋጀ መምርያ መሰረት በማድረግ የተዘጋጀ ነው።

- ከርስዎ ጋር በተመሳሳይ ሁኔታ የነበሩ ምን እንደተደረገላቸው የሚያስረዱ ሰነዶች (ለምሳሌ እንደ ስደተኛ እውቅና የተሰጣቸው ዘመዶች)
- ብእጅዎ ያሉ የመታወቅያ ሰነዶች
- የጋብቻና የቤተሰብ ብዛትን የሚያሳዩ ሰነዶች (የጋብቻ ወይ ፍች ሰርተፊኬቶች፣ የልጆቻቸው የልደትና የጥምቀት ሰነዶች)
- ብዩኤንኤችዚአር (UNHCR) ለርስዎ የተሰጡ ሰነዶችና ደብዳቤዎች ፣
- በሚኖሩበት አገር ያሉበትን ሁኔታ የሚያመለክቱ ሰነዶች
- አሁን ባሉበት አገር ለመኖር ያለብዎትን ችግር የሚያሳዩ ሰነዶች እና፣
- አስፈላጊ የጤና የስነ ኣእምሮ ችግር የሚያመለክት ሰነዶች (የሓኪም ሪፖርት፣ የሕክምና ውጤቶች ወዘተ)

የስደተኛነት ታሪክውን ጠንቅቀው ይወቁ፤

የቪዛ ማጣት (መንሳት) ዋናኛ ምክንያት የተዛባ መረጃና ምስክርናት መስጠት ነው። ለምሳሌ በቃለ መጠይቁ ወቅት የሚሰጡ መረጃ በማመልከቻ ሰነዱ ላይ ከሰፈረው የተለየ ሲሆን ማለት ነው። ስለዚህ በማምልከቻ ፎርም ላይ የሰፈረውን የግል ታሪክዎን በጥንቃቄ ያንብቡ። ታሪክዎን በሚያነቡበት ወቅት ለሚከተሉት ነጥቦች ትኩረት ይሰጡ፤

- እርሶዎንና ቤተሰብን የሚመለከቱ ገጠመኞች ትክክል ስለመሆናቸውንና ቀናቶ በትክክል መስፈራቸውን ማረጋገጥ፤
- ታሪክዎን በሚገባ ያስታውሱ። በቃለ መጠይቁ ጊዜ ሊረሱት የሚችሉትን ጠቃሚ የሆኑ በቤተሰቦችዎ ላይ የተፈረጁ ፍጻሜዎች፣ ግዜ፣ ቀን፣ ቦታ በዝርዝር ያስቀምጥዎቸው።
- ከምታምኑት ሰው ጋር ቃለ መጠይቁን ይለማመዱት። በትውልድ አገርዎ የነበርዎትን ህይወትንና አገር ለቆ ለመሄድ ያስገደድዎት ምክንያትን በተመለከተ ሊጠይቅዎ ይችላል።
- በግል ታሪክዎ ስህተት ካገኙ፣ ወይም አስፈላጊ የሆኑ ገጠመኞች ወይም ፍጻሜዎች ካልተጠቀሱ፣ የቪዛ ጽ/ቤቱንና ስፖንሰሮችዎን ከቃለ መጠይቁ በፊት ያሳውቁ።
- በርስዎ እና በቤተሰቦችዎ ላይ የተፈጸሙ ጠቃሚ ገጠመኞች በታሪክዎ ውስጥ አለመስፈራቸውን በተመለከተ ተጨማሪ መረጃዎች ካሉ ለቪዛ ጽ/ቤቱንና ስፖንሰሮችዎን በጽሑፍ በፍጥነት ያሳውቁ።

በቃለ መጠይቅ ግዜ፤

የካናዳ የቪዛ ጽ/ቤት የቃለ መጠይቁን ቀን፣ ሰዓት፣ ቦታ ያሳውቅዎታል። የቃለ መጠይቁን ቀን እንዳያሳልፉት።

- በተጠቀሰው ቀንና ሰዓት ይድረሱ። መዘግየት የለብዎትም፣ ቢያንስ ከግማሽ ሰዓት አስቀድመው ቦታው ላይ መድረስ ይኖርበዎታል።
- በካናዳዊ የቪዛ አፈሰር ነው ቃለ መጠይቅ የሚደረግላቸው። አስተርጓሚ እንዲኖር ጠይቀው ከሆነ እርሱም አብሮት ከፍሉ ውስጥ ከርስዎ ጋር ይኖራል።

- የቪዛ አፈሰሩ፣ ጥገኝነት የጠየቁበትን ምክኒያት በወቅቱ በትውልድ አገር ስላለው ሁኔታና ስለ ጥገኝነት ጥያቄዎን ይጠይቁታል። ከትውልድ አገር ለምን እንደወጡ፣ ለምን መመለስ እንደማይችሉና በወቅቱ ያሉበት አገር ለምን መኖር እንደማይችሉ ይጠይቁታል። በተጨማሪም ስለ ትምህርት ደረጃዎ፣ የስራ ልምድዎ፣ የቤተሰብ ህይወትዎ የእንግሊዘኛና ፈረንሳይኛ ቋንቋ ችሎታዎ፣ ስለ ካናዳና ያልዎት እውቀትና ካናዳ ለመስፈር የመረጡበትን ምክኒያት በተመለከት ሊጠይቁዎት ይችላል።

በቃለ መጠይቁ ጊዜ ምን ማድረግ ይኖርበዎታል?

- ቃለ መጠይቅ የሚያደርግልዎትን የኢምግሬሽን አፈሰር አይፍሩት፣ ሲናገሩ አፈሰሩ እየተመለከቱ ይሁን፣ አቀርቅረው አይናገሩ፣ የስሜታውነት ሁኔታ ካልገጠመዎት በስተቀር፣
- የቪዛ አፈሰሩ ለሚጠይቁዎት ጥያቄ እርሱ ላይ ሙሉ እምነት በመጣል የተማላና እውነቱን መልስ ይስጡት፣ በተጨማሪም መልስዎ ግልጽና ያልተንዛዛ መሆን ይኖርበታል።
- ጥያቄው ካልገባዎት አፈሰሩ እንዲደግግልዎትና በሌላ አገላለጽ እንዲያቀርብልዎት ይጠይቁት፣ ማፈር የለብዎትም።
- ታሪክዎን አያጋንኑ፣ ቀለል ያል ቢመስልም ሃቁን ይናገሩ፣ የውሸት መረጃ መስጠት የኢምግሬሽን ማመልከቻዎትን ተቀባይነት እንዳይኖረው ሊያደርገው ይችላል።
- ለርስዎ ተራ እውቀት ብለው የሚያስቡት ነገር የቪዛ አፈሰሩ ያውቀዋል ብለው አይገምቱ። አፈሰሩ ማወቅ ይኖርበታል ብለው የሚያስቡት ሁሉ ይንገሩት። በተለይም አንዳንድ ለታሪክዎ ጠቃሚ የሆኑ ለየት ያሉ የልምድ የባህላዊ ሁኔታዎች ለአፈሰሩ ይንገሩት።
- ማመልከቻው ላይ የተጠቃለሉ የቤተሰብዎ አባላት ወደ አገር ቤት ከተመለሱ እነርሱም ላይ ሊያጋጥሙ ስለሚችሉ አደጋዎች ጭምር አፈሰሩን ይንገሩት፣ ይህ የልጅዎችዎን አደጋም ያጠቃልላል።
- አስቀድመው ያስረከቧቸ ሰነዶች ካነበሩ መኖራቸው ለታሪክዎ አጋጥሞ መሆናቸውን የቪዛ አፈሰሩን ያስታውሱት፣
- በቤተሰብዎ ይዘት ለውጦች ካሉ የቪዛ አፈሰሩን ያሳውቁት፣ በቅርብ ጊዜ ካገቡ ወይም ልጅ ከተወደ፣ አፈሰሩን ያሳውቁት፣ ካላሳወቁት አዲሶቹ የቤተሰብ አባላት ሌላ ጊዜ ወደ እርስዎ እንዲመጡ ላይፈቀድላቸው ይችላል።
- የመደናገጥና የመበሳጨት ሁኔታ ከገጠመዎ እና ለመረጋጋት ትንሽ እረፍት ካስፈለገዎ ማፈር ወይ መፍራት የለብዎትም መጠየቅ ይችላሉ።
- አፈሰሩን ለመንገር አስፈላጊ የሚሉትን ሁሉ ሳይናገሩ ከቃለ መጠይቁ በት አይውጡ። ወደ አገርዎ ቢመለሱ ሊገጥመዎ የሚችል አደጋ ሁሉ በቃለ መጠይቁ ወቅት ለቪዛ አፈሰሩ ሳይናገሩ ቢቀሩ አፈሰሩ ውሳኔ በሚወስድበት ጊዜ ግምት ውስጥ ላያስገባቸው ይችላል።

ከአስተርጓሚ ጋር ስለመስራት፣

እንግሊዘኛ ወይ ፈረንሳይኛ የማይናገሩ ከሆነ በቃለ መጠይቁ ግዜ አስተርጓሚው ሊረዳዎ ይችላል። በቃለ መጠይቁ ግዜ አስተርጓሚ የሚጠቀሙ ከሆነ፦

- አስተርጓሚው የሚናገረውን እንደሚገባዎ እሱም እርሶም የሚናገሩትን እንደሚገባው አረጋግጡ፤
- ሁሉንም ጥያቄዎች በግልጽ ይመልሱ፤ አስተርጓሚው የምትናገሩትን ቃላት ሁሉ እንዲተረጎሙ መልስዎን አጫጭር ያርጉት፤ አስተርጓሚው መልስዎን እንዲያሳጥረው ወይም ግድፈት እንዲያደርግ አይፈቀድለትም።
- የሃይማኖት፣ ባህል፣ ወይ ዘር ማንነትን ሳይመለከቱ በአስተርጓሚው ፊት እውነትን መናገር አይፍሩ፤ አተርጓሚው የቪዛ አፈሰሩ ላይ ተጽዕኖ ሊኖረው አይችልም።
- አስተርጓሚው ከተሳሳተ ወይም አንዳንድ መረጃዎች ካስቀረፈ፣ ቪዛ አፈሰሩን ወድያውኑ ይንገሩት፤ ያስተርጓሚውን ስህተት ለማረም ለማቋረጥን አይፍሩ።
- አስተርጓሚው የትርጉም ስራውን በትክክል አይሰራም ብለው ካመኑ፣ እባክዎን የቪዛ አፈሰሩን ያስታውቁ። ለምሳሌ አስተርጓሚው እንደ እርስዎ አንድ ቋንቋ የማይናገር ከሆነና አለመግባባት ከተፈጠረ፣ ወድያውኑ ሌላ አስተርጓሚ እንዲቀበልዎ በትህትና ይጠይቁ። አስተርጓሚው በስህተት መተርጎሙን ካወቁ ቃለ መጠይቁ እስኪያበቃ ድረስ አይጠብቁ።
- አፈሰሩ በስህተት ከጠቀሰዎ ወይ በስህተት ከገባው ለማረም መፍራት ወይም ማፈር የለብዎትም።
- እርስዎ ሴት ከሆኑና አስተርጓሚው ወንድ ከሆነ ወይም (በግልባጩ) ከሆነ እና የግል ገጠመኝዎት እነርሱ ፊት መናገሩን ከልተመቸዎት (ካልፈለጉ፣ አፈሰሩን ስለዚህ ጉዳይ ለመናገር ማፈር ወይ መፍራት የለብዎትም።

ወደ ቃለ መጠይቁ ምን ይዘው መጡ?

እባክዎን በእጅዎ ላይ ያሉትን ሰነዶች አርጅናሉን ያምጡ፣ እነሱ ደግሞ፦

- የእርስዎ እና ሌሎች በማመልከቻው ላይ ያሉ የቤተሰብዎ አባላት የመታወቅያ ሰነዶች
- የግል ታሪክዎን የሚደግፉና እርስዎ ወደ አገርዎ ከተመለሱ መንገሳታት እንደሚደርሱብዎ የሚያመለክቱ ሰነዶች፤
- አስቀድመው ያላሰረከቡት አዲስ ዶክመንት ወደ ቃለ መጠይቁ ይዘው ከመጡ፣ አስቀድመው ያልላኩበትን ምክኒያት ማብራራት ይኖርበታል፤
- ከሰነዶች በእንግሊዘኛ ወይ ፈረንሳይኛ ካልሆኑ የትርጉሙ ቅጅ ማምጣት ይኖርበዎታል፤
- ከሚፈለጉት ሰነዶች በእጅዎ ላይ ከሌሉ ለምን ከእርስዎ ጋር እንደሌሉ ምክንያቱን ለአፈሰሩ ለማብራራት መዘጋጀት ይኖርበዎታል።

ከቃለ መጠይቁ በኋላ

ብዙውን ግዜ የቪዛ አፈሰሩ ወድያውኑ ውሳኔ ላይ ይደርስና በቃለ መጠይቁ ማብቂያ ሊነግርዎት ይችላል። ማመልከቻዎ ተቀባይነት ካገኘ ወድያው በቃለ መጠይቁ ማብቂያ የሕክምና ፎርም ይሰጥዎታል፤ ሆኖም ግን በአንዳንድ ግዜ የቪዛ አፈሰሩ ለመወሰን ተጨማሪ ግዜ ሊያስፈልገው ይችላል።

በቃለ መጠይቁ መጨረሻ ላይ የሕክምና ፎርም ካልሰጥዎት፤

- ቃለ መጠይቁ ካለቀ በኋላ ወደ ህንጻው ከገቡበት ጀምሮ የቃለ መጠይቁን ይዘት ባጭሩ ቢጽፉት ይመረጣል፤ ማለት የተጠየቁት ጥያቄዎች እና የሰጥዎቸውን መልሶች በዝርዝር ይጻፉዎቸው።
- በቃለ መጠይቁ ጊዜ የሆነ ችግር ከነበረ፤ ለምሳሌ አንዳንድ ጠቃሚ መረጃዎችን ከረሱ ለሺዛ ጽ/ቤቱና ለስፖንሰሮችዎን በጽሑፍ ያሳውቁ፤ .
- ከቃለ መጠይቁ በኋላ አዲስ አጋዥ የሚሆን ደኩመንት ካገኙ እባክዎን ለሺዛ ጽ/ቤቱና ለስፖንሰሮችዎ ይላኩት።